

การประเมินผลการพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อการบริหารงานวิชาการโดยใช้ S-MARI Model
ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง*
EVALUATION OF PERSONNEL DEVELOPMENT IN INFORMATION
TECHNOLOGY USAGE FOR ACADEMIC ADMINISTRATION USING
THE S-MARI MODEL IN PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOLS,
GENERAL EDUCATION SECTION, LAMPANG PROVINCE

พีระพัชร มหาวรรณ, Peerapat Mahawan
กาญจนา ภาสุรพันธ์, Kanchana Pasurapan
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเนชั่น
Faculty of Education Nation University
Email: peerapat5858@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดลำปาง และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ และประเมินผลการใช้รูปแบบ S-MARI Model ในการพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดลำปาง โดยศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดลำปางในปีการศึกษา 2567 จำนวน 65 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดลำปาง และแบบสอบถามการประเมินรูปแบบ S-MARI Model ในการพัฒนาบุคลากรด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ

* Received 4 October 2024; Revised 28 December 2024; Accepted 30 December 2024

บริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดลำปาง ผู้ศึกษา
ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้ Google Form นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการศึกษารูปได้ ดังนี้

1. การศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดลำปาง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาการ
ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการ
จัดการเรียนรู้มี รองลงมา คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน
และงานทะเบียนนักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดสื่อการเรียนรู้ ตามลำดับ

2. การศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ
บริหารงานวิชาการ และประเมินผลการใช้รูปแบบ S-MARI Model ในการพัฒนาบุคลากรด้าน
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ
ศึกษา ในจังหวัดลำปาง พบว่า ผลการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ
บริหารงานวิชาการ โดยใช้รูปแบบ S-MARI Model ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ, การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ,
รูปแบบการพัฒนาบุคลากร

Abstract

The purposes of this study were 1) to investigate the information technology usage for academic management and 2) to study strategies for developing personnel in information technology usage for academic management and evaluate the effectiveness of the S-MARI Model in personnel development of Phrapariyatti-dhamma Schools, General Education Department, Lamphang province. The data were collected from 65 school administrators, assistant administrators, academic teachers, and instructors in the academic year 2024. The research instruments were a questionnaire on using information technology for academic management in Phrapariyattidhamma Schools and the S-MARI Model evaluation form. The data were collected using Google Forms and analyzed using percentage, mean (μ), and standard deviation (σ).

The findings were as follows:

1. The overall use of information technology for academic management in Phrapariyatti-dhamma Schools was at a high level. In particular, the item that obtained the highest average score was learning management, followed by curriculum management, student assessment and registration, and learning resource management.

2. In terms of developing personnel's skills in using information technology for academic management and evaluating the S-MARI Model, the development of information technology skills implementing the S-MARI Model overall was at a high level.

Keywords : Academic management, Information technology usage, Personnel development model

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ขึ้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2514 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2535 เพื่อเป็นแนวทางดำเนินการจัดการศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการในสมัยนั้นในปี พ.ศ. 2545 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ทำให้มีหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบงานคณะสงฆ์และพัฒนากิจการพระพุทธศาสนาโดยตรง คือ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งแยกมาจากกรมการศาสนา ดังนั้น เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาโรงเรียนพระแผนกสามัญศึกษา เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีระเบียบควบคุมการดำเนินงานที่ชัดเจน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงได้ออกระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2546 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้การศึกษาในโรงเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายศาสนจักรและฝ่ายบ้านเมือง กล่าวคือ ทางฝ่ายศาสนจักรก็จะได้ศาสนทายาทที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง เป็นผู้ประพฤติดี ปฏิบัติชอบ ดำรงอยู่ในสมณธรรม สมควรแก่ภาวะ สามารถธำรงและสืบต่อพระพุทธศาสนาให้เจริญสถาพรต่อไป และถ้าหากพระภิกษุสามเณรเหล่านี้ลาสิกขาไปแล้ว ก็สามารถเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐได้ หรือเข้ารับราชการสร้างประโยชน์

ให้ก้าวหน้าแก่ตนเองและบ้านเมืองสืบต่อไปด้วยเช่นกัน (กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557, น.1)

โดยที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไข (เพิ่มเติม) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 2 มาตรา 12 ว่า "นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง" และมาตรา 18 (2) กำหนดว่า "โรงเรียน ได้แก่โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น" ดังนั้น จึงถือได้ว่าโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งหนึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวง ว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสถาบันพระพุทธศาสนา พ.ศ. 2548 เพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ กาลต่อมา เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและกฎกระทรวงดังกล่าว โดยมุ่งเน้นให้วัดที่จัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะสงฆ์เป็นสำคัญ มหาเถรสมาคม จึงได้ออกประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2553 โดยกำหนดให้มีการบริหารจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กำหนด ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย มาตรฐาน แผนการจัดการศึกษา ให้คำแนะนำส่งเสริมการจัดการศึกษา และพิจารณาวินิจฉัย ชี้ขาดปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ มีสมเด็จพระวันรัตเป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นรองประธานกรรมการ มีผู้แทนจากบุคคลและหน่วยงานสำคัญต่าง ๆ อาทิ ประธานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณเลขาธิการสภาการศึกษา เป็นคณะกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการกองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ (กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557, น.7)

ในจังหวัดลำปางมีโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษามีทั้งหมด 9 แห่ง และเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ควบคู่ไปกับการสอนตามหลักสูตรนันทกรรมและบาลี โดยที่ศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทำหน้าที่ในการเร่งรัดกำกับติดตามผลประเมินผลการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ซึ่งในปีการศึกษา 2565 ถึง 2566 พบว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ที่เข้าร่วมพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาด้วยเทคโนโลยีทางไกล (DLIT/DLTV) ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา โครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ภายใต้การดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน มีอยู่ 7 โรงเรียน พบว่าประสบปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เช่น ผู้บริหารในโรงเรียนต่าง ๆ ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการ ครูผู้สอนขาดความรู้ความชำนาญในการสอน การผลิตสื่อ การพัฒนาหลักสูตรและการวัดผลประเมินผล โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญแต่ก็ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่อันเนื่องมาจากการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและบุคลากรที่มีอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม โดยส่วนมากจะไม่ได้รับการพัฒนาทักษะความสามารถในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ ใน 4 ด้าน คือ (1) การบริหารหลักสูตร (2) การจัดการเรียนรู้ (3) การจัดการเรียนรู้อ (4) การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา ดังนั้น บุคลากรในสถานศึกษาจึงควรมีทักษะในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการดำเนินงานในงานวิชาการ ทั้ง 4 ด้าน ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีทางไกล (DLIT/DLTV) ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา-สยามบรมราชกุมารี ภายใต้การดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน จึงได้มีการพัฒนารูปแบบ S-MARI Model เพื่อใช้ในการพัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดลำปาง ภายใต้กรอบงานวิชาการ ทั้ง 4 ด้านขึ้น ในปีการศึกษา 2567 เพื่อพัฒนาทักษะในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของบุคลากร ภายใต้กรอบงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน และการพัฒนาทักษะ (Skill) ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 4 ทักษะที่จำเป็นในงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดลำปาง และศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ และประเมินผลการใช้รูปแบบ S-MARI Model ในการพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง และนำข้อมูลจากการศึกษาไปประกอบการ

กำหนดนโยบาย แผนงาน/โครงการ สนับสนุนการบริหารจัดการบริหารงานวิชาการและงานด้านอื่นของโรงเรียน และมีแนวทางในการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ และประเมินผลการใช้รูปแบบ S-MARI Model ในการพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดลำปาง

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี คือ วิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจจากแบบสอบถาม ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง จำนวน 7 โรงเรียน จำนวน 65คน และวิจัยเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน แบ่งออกเป็น 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการวัดผลประเมินผล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง และแบบสอบถามการประเมินรูปแบบ S-MARI Model ในการพัฒนาบุคลากรด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดลำปาง จำนวน 7 โรงเรียน โดยผู้ศึกษาส่ง

แบบสอบถามไปยังโรงเรียนในรูปแบบกุเกิลฟอร์มเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและกำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถามและกลับคืนให้ผู้ศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) จำนวน 3 คน เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างในการพัฒนาและการประเมินรูปแบบ S-MARI Model ในการพัฒนาบุคลากรด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ โดยมีบริบทเกี่ยวกับรูปแบบแนวทาง และข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 4 ทักษะที่จำเป็นในงานวิชาการ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติ ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ นำข้อความจากการสัมภาษณ์มาจำแนกเป็นประเด็น และเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดลำปาง ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.62$) ดังได้สรุปผลตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวม

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ	จำนวน (n=65)		แปลผล
	μ	σ	
1) ด้านการบริหารหลักสูตร	3.61	0.63	มาก
2) ด้านการจัดการเรียนรู้	3.83	0.48	มาก
3) ด้านการจัดสื่อการเรียนรู้	3.49	0.69	ปานกลาง
4) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และงานทะเบียนนักเรียน	3.57	0.67	มาก
รวม	3.62	0.56	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.62$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 3.83$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ($\mu = 3.61$) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และงานทะเบียนนักเรียน ($\mu = 3.57$ และต่ำสุด คือ ด้านการจัดสื่อการเรียนรู้ ($\mu = 3.49$)

วัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า แนวทางการพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ และประเมินผลการใช้รูปแบบ S-MARI Model ในการพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดลำปาง มีดังนี้

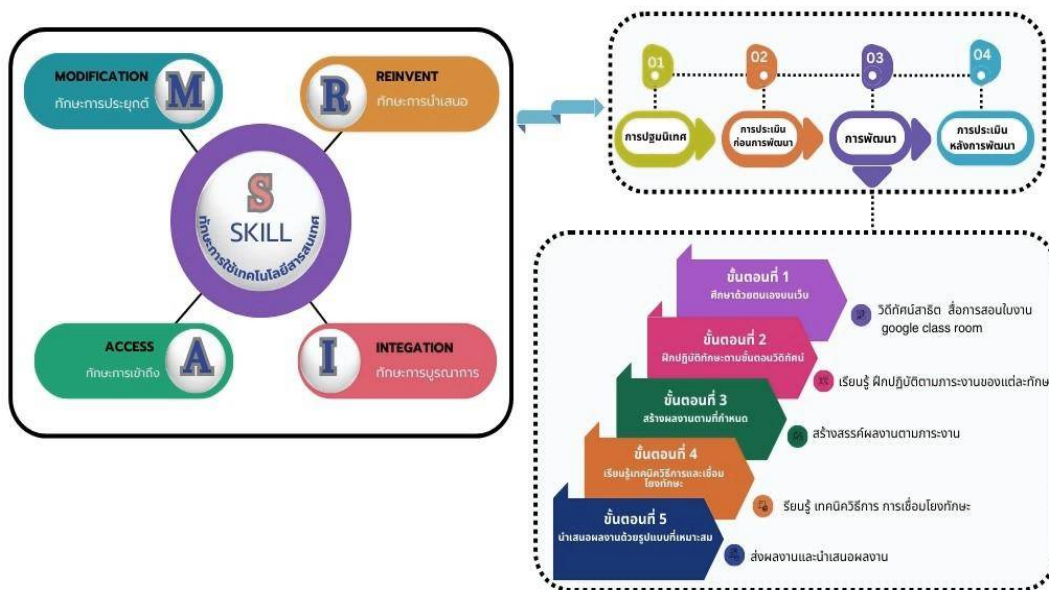
2.1 แนวทางการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ โดยใช้รูปแบบ S-MARI Model พบว่า รูปแบบ S-MARI Model ประกอบด้วยการใช้กระบวนการต่าง ๆ ในการพัฒนาบุคลากร 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการปฐมนิเทศ ขั้นตอนการประเมินก่อนการพัฒนา ขั้นตอนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ และขั้นตอนการประเมินหลังการพัฒนา เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาได้เกิดทักษะ (Skill) ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 4 ทักษะที่จำเป็นในงานวิชาการ คือ

1) ทักษะการประยุกต์ (Modification) คือ ทักษะความสามารถในการผลิตเนื้อหา และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพผ่านเครื่องมือสื่อดิจิทัลที่หลากหลาย ความสามารถในการดัดแปลงสิ่งที่สร้างสำหรับบริบทและผู้ชมที่แตกต่างและหลากหลาย

2) ทักษะการเข้าถึง (Access) คือ ทักษะความสามารถในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล นำข้อมูลข่าวสารสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องเข้าใจสื่อทางดิจิทัลชนิดต่าง ๆ รวมถึงการนำไปประยุกต์ใช้งานในปัจจุบัน

3) ทักษะการนำเสนอ (Reinvent) ทักษะความสามารถในการสื่อสารเพื่อเสนอข้อมูล ความรู้ ความคิดเห็น หรือความต้องการไปสู่ผู้ชม ผู้ฟังโดยใช้เทคนิคหรือวิธีการต่าง ๆ จากการสร้างผลงานและนำเสนอผลงานในรูปแบบใหม่

4) ทักษะการบูรณาการ (Integrated) ทักษะความสามารถในการใช้กระบวนการรวมข้อมูลจากแหล่งที่มาต่างกัน นำมาเชื่อมต่อและประมวลผลข้อมูลให้สอดคล้องกัน เพื่อสร้างผลงานที่ครอบคลุมและสมบูรณ์ ดังได้แสดงผลตามภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบการพัฒนาบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน วิชาการ โดยใช้ S-MARI Model ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดลำปาง

2.2 การประเมินผลการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงาน วิชาการ โดยใช้รูปแบบ S-MARI Model สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ทั้ง 4 ทักษะในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.85$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยผลของการพัฒนา ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

- 1) ทักษะการประยุกต์ (Modification) อยู่ในระดับมาก
- 2) ทักษะการเข้าถึง (Access) อยู่ในระดับมาก
- 3) ทักษะการนำเสนอ (Reinvent) อยู่ในระดับมาก
- 4) ทักษะการบูรณาการ (Integrated) อยู่ในระดับมาก

โดยค่าเฉลี่ยผลของการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารงาน วิชาการในทักษะการประยุกต์ (Modification) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือทักษะการ นำเสนอ (Reinvent) และทักษะการบูรณาการ (Integrated) และค่าเฉลี่ยที่มีค่าต่ำสุด คือ ทักษะการเข้าถึง (Access) ดังได้แสดงผลตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ โดยใช้รูปแบบ S-MARI Model

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ โดยใช้รูปแบบ S-MARI Model	จำนวน (n=65)		แปลผล
	μ	σ	
ข้อที่ 1) รูปแบบที่ได้มีความเหมาะสมในการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้ง 4 ด้านในการบริหารงานวิชาการ ให้บุคลากรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	3.85	0.69	มาก
ข้อที่ 2) รูปแบบที่ได้มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นต้นแบบการบริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	3.74	0.69	มาก
ข้อที่ 3) รูปแบบที่ได้สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะการประยุกต์ (Modification) เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา	3.95	0.62	มาก
ข้อที่ 4) รูปแบบที่ได้สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะการเข้าถึง (Access) เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	3.66	0.67	มาก
ข้อที่ 5) รูปแบบที่ได้สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะการนำเสนอ (Reinvent) เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	3.77	0.66	มาก
ข้อที่ 6) รูปแบบที่ได้สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะการบูรณาการ (Integrated) เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	3.75	0.56	มาก
ข้อที่ 7) รูปแบบที่ได้สามารถพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในการพัฒนางานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.88	0.67	มาก
ข้อที่ 8) รูปแบบที่ได้สามารถนำไปส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในด้านต่าง ๆ ได้	3.98	0.60	มาก
ข้อที่ 9) รูปแบบที่ได้สามารถนำไปกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม	3.97	0.68	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ โดยใช้รูปแบบ S-MARI Model	จำนวน (n=65)		แปลผล
	μ	σ	
ข้อที่ 10) รูปแบบที่ได้สามารถนำไปขับเคลื่อนการบริหารโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา แห่งอื่นได้	3.92	0.76	มาก
รวม	3.85	0.43	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ โดยใช้รูปแบบ S-MARI Model ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.85$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 8) รูปแบบที่ได้สามารถนำไปส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในด้านต่างๆ ได้ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.98$) รองลงมาเรียงตามลำดับ คือข้อที่ 9) รูปแบบที่ได้สามารถนำไปกำหนดนโยบาย เพื่อส่งเสริมการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ได้อย่างเป็นรูปธรรมมีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.97$) ข้อที่ 3) รูปแบบที่ได้สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะการประยุกต์ (Modification) เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.95$) ข้อที่ 10) รูปแบบที่ได้สามารถนำไปขับเคลื่อนการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาแห่งอื่นได้ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.92$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับคือข้อที่ 6) รูปแบบที่ได้สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะการบูรณาการ (Integrated) เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.75$) ข้อที่ 2) รูปแบบที่ได้มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นต้นแบบการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.74$) และต่ำสุดคือ ข้อที่ 4) รูปแบบที่ได้สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะการเข้าถึง (Access) เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.66$)

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและแนวทางการพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและประเมินผลการใช้รูปแบบ S-MARI Model ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดลำปาง มีประเด็นการอภิปราย ดังนี้

1. การศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาทั้ง 4 ด้าน พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารและด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียนและระดับที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการที่ต่ำสุด คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการจัดสื่อการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการวางแผนและจัดทำหลักสูตร และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการจัดทำคู่มือครูด้านแนวทางการใช้หลักสูตร และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรและการประเมินผลการใช้หลักสูตร ซึ่งทั้งสองข้ออยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทุกข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการจัดทำตารางสอน ด้านการจัดสื่อการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น E-learning, DLTV และ DLIT อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการเผยแพร่สื่อการเรียนรู้ในระบบเครือข่าย อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการแสดงผลระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการจัดเก็บหรือบันทึกเอกสารหลักฐานการประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ที่ผลเป็นดั่งข้างต้นอาจเป็นเพราะโรงเรียนพระปริยัติธรรมทุกโรงเรียนได้ให้ความสำคัญในการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ และผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยฝ่ายบริหารและครูฝ่ายวิชาการมีความสนใจจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้าน

เทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษามากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในโลกยุคดิจิทัล ที่ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อพฤติกรรมในการใช้ชีวิตรวมถึงการเรียนรู้และโลกแห่งการเรียนรู้ที่ได้พัฒนาไปอย่างมากจากการที่มีระบบอินเทอร์เน็ตและการพัฒนาของเทคโนโลยีดิจิทัล ระบบเครือข่ายความรู้ออนไลน์มีการขับเคลื่อนอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และเข้ามามีส่วนสำคัญในด้านข้อมูล เครื่องมือในการเรียนรู้ รวมถึงการสร้างองค์ความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียนพฤติกรรมในการเรียนรู้ของผู้เรียนก็จะเริ่มเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้การจัดการศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมและรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนในยุคนี้ โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้โดยยึดหลัก “โลกคือห้องเรียน” ผู้สอนในยุคดิจิทัลจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับการเรียนรู้ให้เท่าทันยุคยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา ทั้งนี้ผู้สอนในยุคดิจิทัล ต้องพัฒนาทักษะ บทบาทหน้าที่ มาตรฐานการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถชี้แนะ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับ พรทิพย์ ไชยพนาพันธ์ (2564, น.70-84) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยพบว่าระดับสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และมีแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ กล้าคิดนอกกรอบ กำหนดทิศทางให้สอดคล้องกับเป้าหมาย และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานทุกด้าน ด้านกลยุทธ์ สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบความคุ้มค่างบประมาณในการลงทุน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดสรรบุคลากร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและด้านการสอนงานและมอบหมายงาน ควรส่งเสริม จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะ สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสร้างผลงาน นวัตกรรม จัดหาเวทีในการแข่งขัน และทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ และยังสามารถสื่อสาร รัชชก มีชูพันธ์ (2565, น.1-12) ที่ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการบริหารงานวิชาการเพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ยุคดิจิทัลในสถานศึกษา และพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการบริหารงานวิชาการเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ยุคดิจิทัลในสถานศึกษาและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการบริหารงานวิชาการ เพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ยุคดิจิทัลในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด โดยสถานศึกษาควรจัดเครื่องมือและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่สามารถการเชื่อมโยงเครือข่ายระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้

มีการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ มีกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

2. ศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการและประเมินผลการใช้รูปแบบ S-MARI Model ในการพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดลำปาง ผลการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ โดยใช้รูปแบบ S-MARI Model พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะรูปแบบ S-MARI Model เป็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มุ่งเน้นในการพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในการบริหารงานวิชาการ โดยใช้กระบวนการต่างๆในการพัฒนาบุคลากร 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการปฐมนิเทศ ขั้นตอนการประเมินก่อนการพัฒนา ขั้นตอนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ และขั้นตอนการประเมินหลังการพัฒนา เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาได้เกิดทักษะ (Skill) ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 4 ทักษะที่จำเป็นในงานวิชาการ คือ 1) ทักษะการประยุกต์ (Modification) 2) ทักษะการเข้าถึง (Access) 3) ทักษะการนำเสนอ (Reinvent) และ 4) ทักษะการบูรณาการ (Integrated) จึงส่งผลให้การประเมินผลการใช้รูปแบบ S-MARI Model ในการพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดลำปาง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่ได้สามารถพัฒนาบุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ นิตยา สุริน (2562, น.1-12) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรเป็นกระบวนการที่มีความจำเป็นในการสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กร ได้รับการพัฒนาในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ และทัศนคติในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น ทั้งการฝึกอบรม การวางแผนงานอาชีพแต่ละบุคคล การพัฒนากิจกรรมและการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด อันจะส่งผลให้เกิดความก้าวหน้าในตนเองและทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรด้วย ในการจะพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการเปลี่ยนสู่ยุคดิจิทัล องค์กรต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลใน 4 มิติ คือ การใช้ (Use) เข้าใจ (Understand) การสร้าง (Create) และการเข้าถึง (Access) เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล แบ่งออกเป็น 9 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการใช้งานคอมพิวเตอร์ 2) ด้านการใช้งานอินเทอร์เน็ต 3) ด้านการใช้งานเพื่อความมั่นคงปลอดภัย 4) ด้านการใช้โปรแกรมประมวลผลคำ 5) ด้านการใช้โปรแกรมตารางคำนวณ 6) ด้านการใช้โปรแกรมนำเสนอ 7) ด้านการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ 8) ด้านการใช้งานสร้างสื่อ

ดิจิทัล 9) ด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการพัฒนาสามารถนำไปส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในด้านต่าง ๆ ได้และรูปแบบที่ได้สามารถนำไปกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมการบริหารโรงเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม และสามารถพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทั้ง 4 ทักษะ โดยจะเห็นได้ว่าการพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก ที่สถานศึกษาต้องพัฒนาเพื่อให้การบริหารงานสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ซึ่งยังสอดคล้องกับ การบริหารจัดการ 4M ของ ถนัด เดชทรัพย์ (2550, น.21) ที่ได้กล่าวถึงการบริหารจัดการ 4 M ซึ่งจะทำให้สถานศึกษาก้าวไกลทันโลกแห่งนวัตกรรมยุค Thailand 4.0 โดยเฉพาะ กำลังคน (Man) นับเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนา งานในสถานศึกษา ซึ่งบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในยุคใหม่ต้องมีความรู้ในด้านเทคโนโลยี เพื่อรองรับยุค Thailand 4.0 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน สื่อวิดีโอออนไลน์ เป็นต้น ทั้งนี้ บุคลากรต้องมีความพร้อมที่จะเป็น คนไทยในยุค Thailand 4.0 เพื่อที่จะเป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมี คุณภาพ การศึกษาต้องปรับปรุงหลักสูตรเพื่อพัฒนาให้ก้าวไกลในยุคของดิจิทัล พัฒนาคอนให้ สามารถวางแผน ตรวจสอบ และปรับปรุงงานในกระบวนการทำงานทั้งการสอนและงาน ที่รับผิดชอบได้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 1) ระดับผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ในด้านการจัดสื่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำ ที่สุด แสดงให้เห็นว่าต้องมีการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในทักษะทั้ง 4 ทักษะ ให้เกิดขึ้นกับบุคลากรโดยการกำหนดให้เป็นประเด็นหลักในวางแผนการพัฒนาบุคลากรด้าน ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2) ในการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากร ควรคำนึงถึงความ แตกต่างของช่วงวัยและพื้นฐานความรู้ความสามารถของผู้เข้ารับการพัฒนาเพื่อจัดกิจกรรม การพัฒนาให้เหมาะสม
- 3) หน่วยงานทางการศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนา ทักษะในด้านอื่น ๆ ของบุคลากรและผู้เรียนตามความเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2554). กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554-2563 ของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพฯ : กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564). กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์.

กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2557). คู่มือปฏิบัติงานโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. นครปฐม : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

ถนัด เดชทรัพย์. (2550). การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึก อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ตามหลักธรรมาภิบาล (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). อุดรดิตต์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ .

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, กระทรวง. (2553). แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 2) ของประเทศไทย พ.ศ. 2552-2556. เอกสารอัดสำเนา.

นิตยา สุริน. (2562). การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการเปลี่ยนสู่ยุคดิจิทัล กรณีศึกษาสำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลสำนักงานศาลยุติธรรม (การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพ : สุวีริยาสาส์น.

พรทิพย์ ไชยพนาพันธ์. (2564). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. Journal of Roi Kaensam Academi. 6(9), 70-84.

รัชนก มีชูพันธ์. (2565). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารงานวิชาการเพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ยุคดิจิทัลในสถานศึกษา. วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. 10(2), 1-12.

